

X Gemeente
X Amsterdam
X Commissie
X Beschermwaardige
X Houtopstanden

Advies

Betreft : Bundellinde Stichting Nieuw en Meer

Soort : Hollandse Linde - Tilia x europea

Schouw : 8 april 2026

Advies : Deze linde toe te voegen aan de lijst van beschermwaardige houtopstanden vanwege de cultuurhistorische en zeldzaamheidswaarde

Bijlage : Boompaspoort

Omringd door 38 berk – 39 eik – 45 es – 48 eik – 52 wilg – 55 populier – 54 wilg – (49 esdoorn – 46 eik)

[illegible]

Door verruiming van de Stelling van Amsterdam is het fort steeds verder gedevalueerd als verdedigingswerk. Vanaf 1820 had het terrein vooral een magazijnfunctie. Het is voor WO II ook gebruikt als mobilisatiecentrum (vanaf 1929) en een kazerne voor Politietroepen is in 1931 toegevoegd. Na vertrek van Defensie is het in 1988 gekraakt en omgevormd als atelier- en bedrijventerrein voor kunstenaars. Uiteindelijk is het in erfpacht uitgegeven aan de Stichting Nieuw en Meer.

Titel
Blad 5 van de Kaart van Amsterdam met in het midden de Nieuwe Meer, op schaal 1:5.000

Beschrijving
Gedrukt April 1930. Herdrukt April 1933. Herdrukt Juli 1940. Druk in grijs en blauw.

Documenttype
kaart

Vervaardiger
Dienst Openbare Werken

Collectie
Collectie Stadsarchief Amsterdam: kaarten van Amsterdam, schaal 1:5.000 vervaardigd door de Dienst der Publieke Werken en rechtsoptvolgers

Datering
april 1930 t/m juli 1940

Inventarissen
<http://archief.amsterdam/archief/10048/48>

Rechthebbende
Auteursrechtvrij

Gebruiksvoorwaarden
-

Afbeeldingsbestand
ANWP00157000001

Kwaliteit
Hoog

Over elkaar gelegde **kaartlagen**, de plek van de linde aangegeven met een gele cirkel

Helaas is de linde net niet te zien te op de twee beschikbare foto's van de fortwachterswoning.

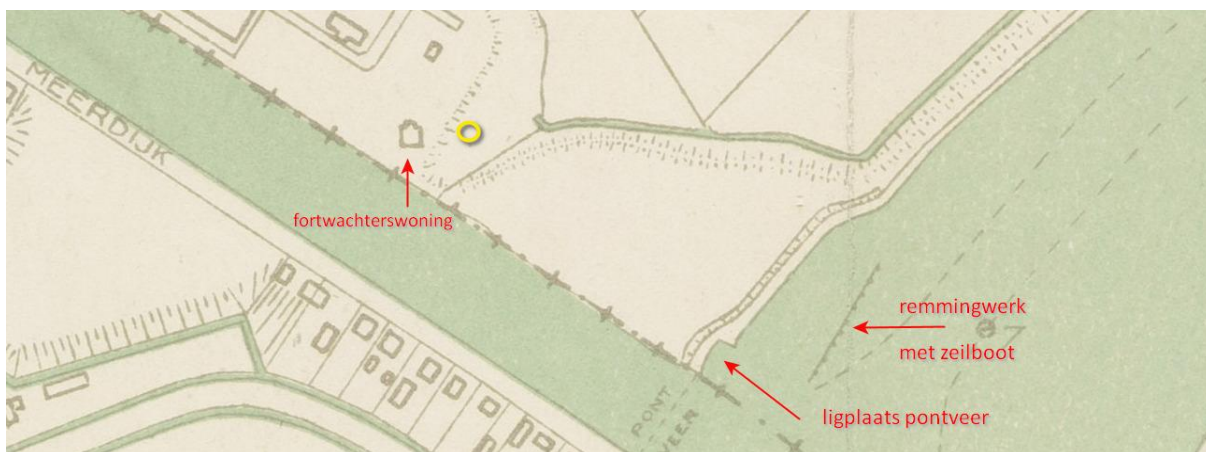

1922 zicht op de fortwachterswoning vanaf Ringvaart – foto J. van Eck – Beeldbank Amsterdam. Het pand links op de foto is nog aanwezig. Geheel rechts op de foto de fortwachterswoning. Linksachter daarvan zichtbaar het aangeaarde munitiedepot. Middenachter de Riekermolen (1636), die nu ten zuiden van het Amstelpark aan de Amstel staat.

Dichter bij de linde zijn nog fundamenten in de grond van andere bebouwing, maar die zijn niet op kaart terug te vinden.

Einde jaagpad Nieuwe Meer 1936 – foto J. van Eck – Beeldbank Amsterdam. Zichtbaar rechts de fortwachterswoning met daarvoor nog andere bebouwing. De linde moet rechts net buiten de foto gestaan hebben.

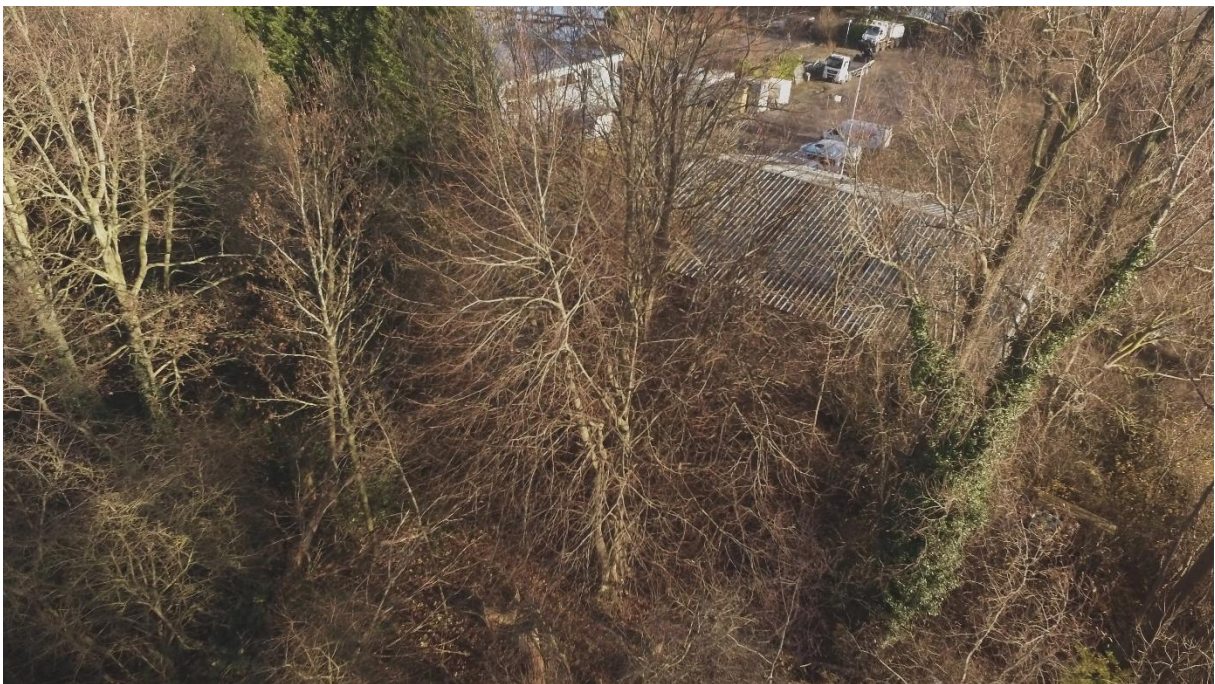
Detail kaart DOW 1930-1940 – de plek van de linde aangegeven met een gele cirkel

Foto Koninklijke Luchtmacht 1935 (Nederlands Instituut voor Militaire Historie - object.nr. 2157_116-010)

Goed zichtbaar het aangeaarde munitiedepot, maar de fortwachterswoning en de lage bijgebouwtjes ten zuiden ervan helaas niet.

Drone-opname Bjorn Warning 13-12-2025, bundellinde in het midden

Samenvattend zou de linde potentieel rond 1860 geplant kunnen zijn, maar wij gaan uit van rond 1900. Het meest waarschijnlijke scenario lijkt dat tijdens WO II - toen de Duitse bezetter het terrein voor opslag van onbekende goederen gebruikte - de linde zwaar beschadigd is door geallieerd vuur of door kap voor het hout. En daarna vrij uit heeft kunnen groeien, resulterend in meerstammigheid en meer recente afleggers. De stammen zijn aan de basis op bijzondere wijze vergroeid en ook heeft de boom meerdere takbruggen gevormd. Aan de zuidkant staat de boom zeer dicht bij het grondwater, aan de noordkant loopt de grond op en is er genoeg bewortelbare ruimte. Aan beide zijden heeft de linde afleggers ontwikkeld. Wij kennen binnen de gemeente Amsterdam geen andere linde die op deze wijze vrij uit heeft kunnen groeien. Wat dat betreft is deze linde uniek t.o.v. het kleine aantal andere oude linden in Amsterdam, zoals de Wilhelminalinde van het vml. Burgerweeshuis (nu Amsterdam Museum).

Afleggers

Waardering

De bundellinde met afleggers is van algemeen belang wegens ouderdom i.c.m. cultuurhistorische en zeldzaamheidswaarde. De exacte geschiedenis van de boom is vooralsnog niet met zekerheid vast te stellen. Het lijkt een van de weinige oorspronkelijke bomen van het oorspronkelijke militaire complex ontstaan uit/rond het fort aan de Nieuwe Meer als onderdeel van de Stelling van Amsterdam.

Vastgesteld in de vergadering van 27 mei 2026

Voorzitter

Secretaris

Drs. Ing. Geert Timmermans

Nicoliene de Graaf

Aanwezig op de vergadering de leden Timmermans, Houweling, Vonk, Oldenburger, Hilbert, Koevoet, Brunia en Van der Wulp

Bijlage Paspoort

Hollandse linde

Nummer ...

Algemene gegevens

Datum schouw: 8 april 2026

Boomnummer	: N.t.t.k.	
Stadsdeel	: Nieuw-West	
Straat	: Oude Haagse Weg 51 (adres Stichting, zie kaart voor locatie op terrein)	
Eigenaar	: Stichting Nieuw & Meer	Particulier/ gemeente
Beheerder	: TOC (Terrein Ontwikkel / Omgeving Commissie Stichting Nieuw & Meer)	

Boomgegevens

Boomsoort	: Tilia x europea
Boomsoort NL:	: Hollandse linde
Plantjaar	: ca. 1900
Boomtype	: Meerstammig met stam- en takbruggen
Plantverband	: Solitair (maar wordt meer en meer opgenomen in bosverband)
Kroondiameter	: 15 – 20 meter
Stamomtrek	: 3m25
Conditie	: goed
Toekomstverwachting	: > 15 jaar (potentieel 1000)
Kampioenboom:	Ja /Nee

Overige gegevens

Opmerking locatie	: toegankelijke, maar enigszins verborgen locatie, met gradiënt van nat naar droger
Opmerking historie	: Waarschijnlijk ooit gekapt of oorlogsschade opgelopen en vervolgens meerstammig uitgegroeid

Opmerking onderhoud : Vrij uitgroeiend, vormt afleggers

Groeiplaatsverbetering gewenst : Nee

Beleidsstatus

Beschermwaarde : cultuurhistorisch, zeldzaamheid

Status : nog geen status

Advies status : beschermwaardige houtopstand

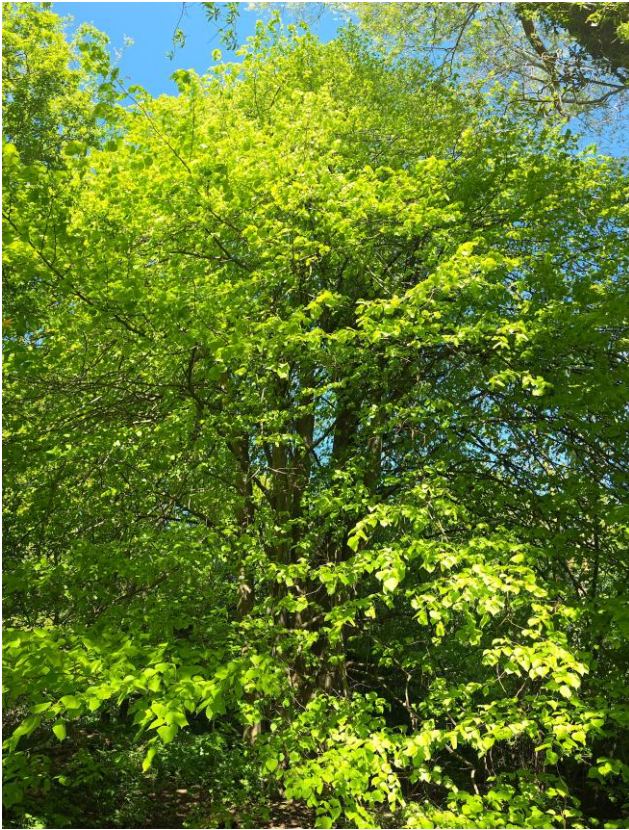
Datum besluit bestuur :

Besluitnummer :

Locatiekaartje

Terrein in erfpacht bij Stichting Nieuw & Meer

Onderzijde blad 30-4-2026